

Accent Graphics
Publishing & Communications

Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada

 PREMIER
Publishing

Premier Publishing s.r.o.

Центр научных исследований «Solution»

15th International conference

Science and society

8th November 2019

Hamilton, Canada
2019

The 15th International conference “Science and society” (November 8, 2019) Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada. 2019. 470 p.

ISBN 978-1-77192-360-6

The recommended citation for this publication is:

Busch P. (Ed.) (2019). Humanitarian approaches to the Periodic Law // Science and society. Proceedings of the 15th International conference. Accent Graphics Communications & Publishing. Hamilton, Canada. 2019. Pp. 12–17

Editor	Lucas Koenig, Austria	Morozova Natalay Ivanovna, Russia
Editorial board	Abdulkasimov Ali, Uzbekistan	Moskvina Victor Anatolevich, Russia
	Adieva Aynura Abduzhalalovna, Kyrgyzstan	Nagiyev Polad Yusif, Azerbaijan
	Arabaev Cholponkul Isaevich, Kyrgyzstan	Naletova Natalia Yurevna, Russia
	Zagir V. Atayev, Russia	Novikov Alexei, Russia
	Akhmedova Raziya Abdullayevna	Salaev Sanatbek Komiljanovich, Uzbekistan
	Balabiev Kairat Rahimovich, Kazakhstan	Shadiev Rizamat Davranovich, Uzbekistan
	Barlybaeva Saule Hatiyatovna, Kazakhstan	Shhahutova Zarema Zorievna, Russia
	Bestugin Alexander Roaldovich, Russia	Soltanova Nazilya Bagir, Azerbaijan
	Boselin S.R. Prabhu, India	Spasennikov Boris Aristarkhovich, Russia
	Bondarenko Natalia Grigorievna, Russia	Spasennikov Boris Aristarkhovich, Russia
	Bogolib Tatiana Maksimovna, Ukraine	Suleymanov Suleyman Fayzullaevich, Uzbekistan
	Bulatbaeva Aygul Abdimazhitovna, Kazakhstan	Suleymanova Rima, Russia
	Chiladze George Bidzinovich, Georgia	Tereschenko-Kaidan Liliya Vladimirovna, Ukraine
	Dalibor M. Elezović, Serbia	Tsersvadze Mzia Giglaevna, Georgia
	Gurov Valeriy Nikolaevich, Russia	Vijaykumar Muley, India
	Hajiyev Mahammad Shahbaz oglu, Azerbaijan	Yurova Kseniya Igorevna, Russia
	Ibragimova Liliya Ahmatyanovna, Russia	Zhaplova Tatiana Mikhaylovna, Russia
	Blahun Ivan Semenovich, Ukraine	Zhdanovich Alexey Igorevich, Ukraine
	Ivannikov Ivan Andreevich, Russia	Proofreading Andrey Simakov
	Jansarayeva Rima, Kazakhstan	Cover design Andreas Vogel
	Khubaev Georgy Nikolaevich	Contacts Premier Publishing s.r.o.
	Khurtsidze Tamila Shalvovna, Georgia	Praha 8 – Karlín,
	Khoutyz Zaur, Russia	Lyčkovo nám. 508/7, PSČ 18600
	Khoutyz Irina, Russia	1807-150 Charlton st.East,
	Korzh Marina Vladimirovna, Russia	Hamilton, Ontario, L8N 3×3 Canada
	Kocherbaeva Aynura Anatolevna, Kyrgyzstan	
	Kushaliyev Kaisar Zhalitovich, Kazakhstan	
	Lekerova Gulsim, Kazakhstan	
	Melnichuk Marina Vladimirovna, Russia	
	Meymanov Bakyt Kattoevich, Kyrgyzstan	
	Moldabek Kulakhmet, Kazakhstan	

Material disclaimer

The opinions expressed in the conference proceedings do not necessarily reflect those of the Premier Publishing s.r.o. or Accent Graphics Communications & Publishing, the editor, the editorial board, or the organization to which the authors are affiliated.

The Premier Publishing s.r.o. or Accent Graphics Communications & Publishing is not responsible for the stylistic content of the article. The responsibility for the stylistic content lies on an author of an article.

Included to the open access repositories:

eLIBRARY.RU

© Premier Publishing s.r.o.

© Accent Graphics Communications & Publishing

© Центр научных исследований «Solution»

All rights reserved; no part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior written permission of the Publisher.

Typeset in Berling by Ziegler Buchdruckerei, Linz, Austria.

Printed by Premier Publishing s.r.o., Vienna, Austria on acid-free paper

TABLE OF CONTENTS

1.	МЕЛЬНИКОВИЧ М.С. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ.	8
2.	МЕДЛЕНОВ В.В., ПОЦУЛКО О.А. ГОЛОКОСТ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.	15
3.	СЕМЕНЧЕНКО О.Л., КОТЧЕНКО М.В., ШЕВЧЕНКО О.О., ЗАВЕРТАЛЮК В.Ф., БІЛОУС Р.А. ВИРОЩУВАННЯ КАВУНА СТОЛОВОГО ЗА УЩІЛЬНЕНИХ ПОСІВІВ.	26
4.	ТРУСКАВЕЦЬКА І.Я. ЗАХИСТ СУНИЦІ САДОВОЇ ВІД ШКІДНИКІВ ТА ХВОРОБ В УМОВАХ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.	31
5.	ВАСИЛЬЄВА О.А. АНАЛІЗ ТРУДНОЩІВ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.	37
6.	ВАХОЦЬКА І.О., ЯКИМЧУК Б.А., ЯКИМЧУК І.П. ВПЛИВ МОТИВІВ НА РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ ПІДЛІТКІВ.	46
7.	LOSIYEVSKA O., VOKHONKOVA Y. THE DEVELOPMENT OF THE MOST IMPORTANT COMPETENCIES OF PROFESSIONALISM IN HUMAN-HUMAN SYSTEM.	58
8.	ЗВЯГИНЦЕВА Т.Д., ГАМАНЕНКО Я.К. ХРОНИЧЕСКИЕ ЭРОЗИИ ЖЕЛУДКА МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ И КОРРЕКЦИЯ ВЫЯВЛЕННЫХ ИЗМЕНЕНИЙ.	63
9.	ГНІЛУША Н.В., КАЗИК Т.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАВОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄС.	75
10.	ДАНІК Н.В. ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ В УКРАЇНІ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ.	78
11.	КОМИСАРЕНКО А.Н. УКРАИНА ПОСЛЕ ЕВРОМАЙДАНА 2014: ПРОБЛЕМЫ И ВОЗМОЖНЫЕ ПЕРСПЕКТИВЫ.	87
12.	ПРОЛИГІНА О.В., СУПРУНОВА Т.В., ГОНЧАРЕНКО О.М., КЛИВАК В.В. ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ, СТАНУ ПЛОДА ТА НОВОНАРОДЖЕНОГО ЗА АНТРОПОМЕТРИЧНИМИ ПАРАМЕТРАМИ ЖІНОК.	93
13.	СНІГУР К.В. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ.	104
14.	РИБІН В.О. ВДОСКОНАЛЕННЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ СТАТИЧНИХ І ДИНАМІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ МОВНОГО СИГНАЛУ.	109

15.	ШАПЕНКО Л.О., ХОМЧЕНКО О.В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ І ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ У ПРАВОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ.	112
16.	ШУТЄЄВ І.В. ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДІВ ФОРМАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ ІГРОВИХ СИТУАЦІЙ.	123
17.	ДУЛІК Т.О., АЛЕКСАНДРЮК Т.Ю. ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ.	135
18.	ЧЕРНИХ С.А., ПАШОВА В.Т., ЛЕМІШКО С.М. СУЧАСНИЙ СТАН ТА МОЖЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЮ ЗАХИСТУ ЗЕРНА ГОРОХУ В ПІСЛЯЗБИРАЛЬНИЙ ПЕРІОД ВІД ГОРОХОВОГО ЗЕРНОЇДА.	145
19.	БІЛИК Я.С. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СИНТАКСЕМ З ПРИЙМЕННИКОМ <i>по</i> (НА МАТЕРІАЛІ СХІДНОСТЕПОВИХ ГОВІРОК ДОНЕЧЧИНИ).	155
20.	ДЕМЧУК А.В. СУЧАСНА ФІСКАЛЬНА ПОЛІТИКА В УКРАЇНІ. АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ТА ДИНАМІКИ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ.	163
21.	OPERCHUK N.I., ZADOROZHNA V.I. FEATURES OF MEASLES EPIDEMIC SITUATION IN KIROVOGRAD REGION IN 2015 – 2019.	169
22.	ІСАКОВА О.І., СВІТЛИК А.О. ЕКОЛОГО - ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ЕТАП РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ.	176
23.	ЗАЙНЧКІВСЬКА С.В. БІНАРНИЙ УРОК ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ.	185
24.	ЛОЗА Т.В. ОСНОВНІ АСПЕКТИ МЕНЕДЖМЕНТУ У СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ: ПЛАНУВАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.	195
25.	ГРИЖЕНКО В. АКМЕОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ.	207
26.	DESIATNIUK L.B., BILA A.V. BIONICS AND MEDICAL CYBERNETICS AS A FUNDAMENTAL GROUND OF BIONIC PROSTHETICS.	216
27.	TKACH S., BURDAK K., BORSCHEVSKA M., YARNYKH T. SELECTION OF THE OPTIMAL COMPOSITION OF THE DOSAGE FORM OF SYRUP AMBROXOL HYDROCHLORIDE.	220
28.	KRUGLOV I., OMELCHENKO I., DIAKUN K., CHAYKA L., BORSCHEVSKIY G., YARNYKH T. EYE DROPS WITH REPARATIVE ACTION BASED ON LOW MOLECULAR	223

	WEIGHT PEPTIDE COMPLEX.	
29.	HALUSHKO O., HRYSHCHENKO V., OMELCHENKO I., BORSHCHEVSKA M., YARNYH T. DETERMINATION OF THE COMPOSITION OF LIQUID DRIED PELARGONY EXTRACT.	226
30.	YEVSTIHNIIEV I.V. PROBLEMS OF EARLY DIAGNOSTICS OF TUBERCULOSIS SPONDILITIS.	229
31.	БЕРЕЗА Л.О., ІВАНЧЕНКО Л.І. РОБОТА З ТЕРМІНОЛОГІЧНОЮ ЛЕКСИКОЮ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ІНШОМОВНІЙ НЕФІЛОЛОГІЧНІЙ АВДИТОРІЇ.	233
32.	СЛАСТЬОНЕНКО О.О., КОСТЮЧИК Д.М. ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОГО КРЕДИТУ ЗА ТИМЧАСОВИМИ МИТНИМИ ДЕКЛАРАЦІЯМИ.	237
33.	KUROCHKA V.V., OLESHKO V.F., BOLDYSHEVA B.I., MISHRA N. HORMONAL HOMEOSTASIS IN REPRODUCTIVE AGE WOMEN WITH BENIGN ENDO - AND MYOMETRIUM PATHOLOGY.	248
34.	ДЯКІВ О.В. ПОСТМОДЕРНІСТИЧНА ТВОРЧІСТЬ ТАРАСА ПЛІЩА ПРАЗЬКОГО ПЕРІОДУ.	255
35.	ДЯКІВ М.В. СТИЛЕТВОРЧІ ПОШУКИ ТАРАСА ЛОБОДИ В ЕМІГРАЦІЇ.	266
36.	КУЛЬЧИЦЬКА І.А., ДЯЧЕНКО А.А. УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ЛЕГКОАТЛЕТІВ-СПРИНТЕРІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЗАСОБІВ CROSSFIT.	279
37.	БАЙДИК В.В. ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ.	285
38.	ЧАСОВА Э.В., ДЕМЧИШИНА О.В. К ВОПРОСУ ИДЕНТИФИКАЦИИ ФЕНОЛОВ В СТОЧНЫХ ВОДАХ.	291
39.	МОРОЗОВА М.Э. УПРАВЛЕНИЯ ПРОЦЕССОМ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИХ РАБОТНИКОВ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ.	296
40.	ВАСИЛЕНКО Н.В. СПРИЙНЯТТЯ ТА ВІДТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ФОНЕМ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МОВИ.	307
41.	ХМУРОВА В.В., БОЛЕХАН У.І., БОРТНІК С.С. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ІСНУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЗАКАРПАТТЯ.	312
42.	БЕРКІЙ Т.М. СЕПАРАТИЗМ ЯК ОСНОВНА ПЕРЕШКОДА У ПІДТРИМАННІ СВІТОВОГО ПОРЯДКУ.	320
43.	НЕЧАЄВ В.П., РЯЗАНЦЕВ А. О., ЗАПОРОЖЕЦ Н.С. АНАЛИЗ СТОЙКОСТИ РЕЖУЩЕГО ИНСТРУМЕНТА ПРИ ПЛАЗМЕННО-МЕХАНИЧЕСКОМ ФРЕЗЕРОВАНИИ.	328

44.	РАЙКОВА Т.С. ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.	337
45.	РУБАН Э.В., КОВАЛЕНКО В.Н., ГАЛИЦКАЯ Л.Н., ДИДЕНКО В.П. ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ И ОСНОВНЫЕ ПРИЧИНЫ РАСПРОСТРАНЕНИЯ ПЫЛЬЦЕВОЙ АЛЛЕРГИИ НА ТЕРРИТОРИИ Г. РУБЕЖНОЕ ЛУГАНСКОЙ ОБЛАСТИ.	346
46.	РОЖЧЕНКО А.В. ВЛИЯНИЕ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ.	352
47.	ОМЕЛЬЧУК Л.В. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ПІДОЗРЮВАНОВОГО ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В КОНТЕКСТІ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.	359
48.	КОЗАНЬ Н.М., КОЦЮБІНСЬКА Ю.З., ЗЕЛЕНЧУК Г.М. УДОСКОНЛЕННЯ МЕТОДИКИ ДЕРМАТОГЛІФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРИ СУДОВО-МЕДИЧНІЙ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОСОБИ.	365
49.	КОБЗАР Т.В. ЧИТЕЦЬ ЧИ АКТОР? ПРОПОРЦІЙНЕ СПІВВІДНОШЕННЯ ВИКОНАВСЬКИХ ЕЛЕМЕНТІВ В АРХІТЕКТОНІЦІ ЗМІСТУ.	371
50.	ДМИТРЕНКО С.М., ХУРТЕНКО О.В., ЯКОВЛІВ В.Л., ХОРОНЖЕВСЬКИЙ Л.Є. ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ СИЛОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ СЕРЕДНЬОВОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.	380
51.	ЄРЬОМЕНКО Р.Ф., ПАЛАМАРЧУК О.О., ІНЖЕВАТОВА В.Д. КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ САЛЬПІНГООФОРИТ.	388
52.	ЗАВОЗИНА Л.Б. ДУМКИ З ПРИВОДУ... ЗУПІНИЛАСЯ МИТЬ...	393
53.	ТРОЯН А.О. МЕТОД CASE-STADY В НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.	406
54.	НОВОСАДОВА С.А., ПЛЮЩИК Є.В. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ САМОСТІЙНОСТІ У СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ВУЗІВ.	411
55.	ГУТНІК І.О. МІСЦЕ СУЧАСНИХ ПРЕПАРАТІВ АМІНОКИСЛОТ В ЛІКУВАННІ НЕАЛКОГОЛЬНОЇ ЖИРОВОЇ ХВОРОБИ ПЕЧІНКИ У ПАЦІЄНТІВ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ.	420
56.	СЛИВКА М.І. WAYS OF CONVEYING HISTORICAL REALIA-TERMS ASSOCIATED WITH PLACE NAMES.	425

57.	SOROKA Yu.V., SHEPET I.M., KOMAR A.I. ORGANOMETRIC AND MORPHOLOGICAL CHANGES OF THE SPLEEN AS A MARKER OF COLORECTAL CANCER.	430
58.	TYRINOVA H.O., SINNA O.I. ANALYSIS OF KEEPING ANIMALS IN ZOOSES BY CLIMATIC INDICATORS WITH EXAMPLE OF THE FELDMAN ECOPARK.	435
59.	КОЦАРЕНКО М.В., АДАМОВИЧ О.О., ЛЕВИЦЬКИЙ О.В., БАЧУН А.О. АНАЛІЗ ЧАСТОТИ ВИЯВЛЕНЬ ПАТОЛОГІЧНИХ ВИКРИВЛЕНЬ ХРЕБТА, ДІАГНОСТОВАНИХ ПРИ ОГЛЯДІ ТА ЗА ДАНИМИ ПРОМЕНЕВИХ МЕТОДІВ ОБСТЕЖЕННЯ У ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ.	437
60.	АДАМОВИЧ О.П., ЗУБКО Л.Ю., МАСНА З.З. АНАЛІЗ ВІКОВИХ ТА СТАТЕВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ БУДОВИ ЖОВЧЕВОГО МІХУРА ЗА ДАНИМИ УЛЬТРАЗВУКОВОГО ОБСТЕЖЕННЯ.	451
61.	БЄЛКОВА Т.О. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ ЯК СКЛАДОВА ЗМІЦНЕННЯ ОСОБИСТОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.	456
62.	ВІЦЬКО С.М. КОРЕКЦІЯ ТА КОМПЕНСАЦІЯ РУХОВОЇ СФЕРИ ШКОЛЯРІВ ІЗ ТРАВМАМИ ХРЕБТА ТА СПИННОГО МОЗКУ В ШИЙНОМУ ВІДДІЛІ ЗАСОБАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.	461

ЕКОЛОГО - ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ЕТАП РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

ІСАКОВА О.І.

кандидат філософських наук, доцент,

доцент кафедри суспільно-гуманітарних наук

Таврійського державного агротехнологічного університету

імені Дмитра Моторного

м. Мелітополь, Україна

СВІТЛИК А.О.

студент 2 курсу факультету агротехнологій та екології

Таврійського державного агротехнологічного університету

імені Дмитра Моторного

м. Мелітополь, Україна

Актуальність дослідження визначається процесом становлення еколого-інформаційної цивілізації і прагненням суспільства подолати кризові явища, викликані техногенними наслідками цивілізаційного розвитку. Глобальна цивілізаційна криза на рубежі тисячоліть, що виявляється у всіх областях людської діяльності, обумовлена двома основними причинами. По-перше, земне співтовариство вступило в «епоху біфуркацій», кордоні екстенсивного розвитку техногенної цивілізації. По-друге, набирають темп глобальні процеси самоорганізації нового «еколого-інформаційного суспільства», ноосферні механізми якого зможуть не тільки вплинути на стійкість цивілізації, стати гарантами сценарію м'якого виходу з планетарної кризи, а й виступити альтернативою подальшого розвитку техногенної цивілізації. У будь-якому випадку криза характеризується зростанням обсягу інформації та комунікативних зв'язків, в слідстві чого зростає необхідність цілісного сприйняття світу, як в науковому пізнанні, так і в повсякденному житті.

Всі ці проблеми і протиріччя вимагають осмислення, але перш за все зміни цінностей сучасної цивілізації, перегляду низки понять, пошуку нових підходів, принципів, схем. Проблема переходу до сталого розвитку з метою запобігання екологічній катастрофі, поза всяким сумнівом, перевершує по своїй грандіозності всі інші, з якими коли-небудь стикалося людство, бо ніколи ще не було такого гігантського розриву між масштабами проблеми і можливостями її вирішення. Починаючи з 60-х рр. ХХ ст., коли почалася «кристалізація» глобальної екологічної проблеми в наукових публікаціях, людство, безсумнівно, просунулося в усвідомленні інтелектуального поля проблеми, але фізично майже нічого не змогло зробити. Наявні окремі позитивні результати незначні в порівнянні з тим збільшенням руйнівного впливу на біосферу, яке було забезпечене техногенної цивілізацією за цей період.

У науковому осягненні проблеми сталого розвитку поки триває процес накопичення різноманітності. Це відбувається, головним чином, за рахунок міждисциплінарної взаємодії економіки, соціології, історії, математики. Але найбільш помітні численні спроби філософських узагальнень незавершених розробок природничо-наукових дисциплін. Серед них особливе місце займає філософський аналіз синергетичного бачення проблеми і пов'язаних з ним можливостей вирішення завдань керованості розвитком цивілізації. Разом з тим, пошуки спільного рішення проблеми переходу до сталого розвитку і керованості цим розвитком як в глобальному, так і в регіональному масштабах, поки не вселяють оптимізму, так як одержувані практичні результати і їх узагальнення не є достатніми: на сучасному етапі криза розвивається і наростає, значно випереджаючи приватні рішення [1, с.75].

Сьогодні ясно, що для успішного вирішення проблеми сталого розвитку цивілізації, необхідна нова світоглядна основа і новий методологічний інструментарій. Становлення нового етапу розвитку цивілізації має враховувати всі нові форми трансформації суспільства: глобальну, регіональну, еколого- інформаційну та інформаційно-віртуальну. Саме такий підхід може зіграти позитивну роль у створенні загальної теорії сталого розвитку.

Проблеми глобалізації та сталого розвитку сучасного суспільства розглянуті в роботах Ю.Ф. Абрамова, З. Баумана, О.В. Бондаренко, А.Б. Вебера, В.Л. Іноземцева, П.А. Калініченко, І.І. Лукашук, Д. Маршала.

Слід зазначити, що на сьогоднішній день немає чіткого наукового визначення поняття «глобалізація». Глобалізація являє собою багатофакторний процес створення економічних, фінансових, комунікаційних та інформаційних мереж, які пронизують весь простір суспільства і інтегрують цивілізацію з названих напрямків в єдину цілісну систему [2,с.124].

Якщо синтезувати безліч визначень глобалізації як об'єктивного, закономірного історичного процесу, що протікає в певних формах в залежності від домінуючих ідеологій, то вони можуть бути зведені до якісних змін в динаміці історії, до руху суспільства і пов'язаними з цим новими соціальними характеристиками, що вказують на нові можливості і нові загрози для всього людства.

Отже, «глобалізація» - це загальнонаукова категорія, що відображає в пізнанні одну зі сторін загальносвітового розвитку, яка в силу дії транснаціональних чинників, (інтернаціоналізація господарського, політичного, культурного та інших сторін життя людства) призводить до формування нових геополітичних просторів різного масштабу, що, в свою чергу, на основі інформаційно-віртуальних технологій відкриває перед постіндустріальною спільнотою властивість «прозорості» національних кордонів для більшості традиційних видів діяльності соціуму: виробництво, накопичення, обмін різних видів соціально-значущого продукту. Таким чином, глобалізація - це історично нова форма єдності світової спільноти, в фундаменті якої лежить новий вид об'єктивної реальності - реальність інформаційно-віртуальна. Роль названої реальності в тому, що на початку XXI ст. вона виявляється необхідною умовою для подальшого розвитку традиційних видів реальності: матеріальної (виробництво, обмін, ринки та ін.) і ідеальної (знання, наука, релігія, культура та ін.) [3,с.93].

Глобалізація означає виникнення загальних, або, щонайменше, подібних за змістом проблем для різних регіонів світу. Ці проблеми, що не мають аналогів в минулому, отримали найменування глобальних. Як зазначав президент Римського клубу А. Печчеї - «Число невирішених проблем зростає; вони стають все складніше, сплетіння їх все заплутаніше, і їх щупальця зі зростаючою силою стискають в своїх лещатах планету ». Нарешті, сам процес глобалізації стає ще однією загальнопланетарною проблемою, від вирішення якої багато в чому залежить майбутнє людства, тому потрібно його всебічне дослідження.

Глобалізація, що виникла спочатку в економічній і політичній сферах, поступово охопила всі сфери людської життєдіяльності, в тому числі екологічну та інформаційну. У найзагальнішому вигляді глобальні проблеми можна розділити на три великі групи:

перша - проблеми, що стосуються відносин людини і середовища її проживання;

друга - проблеми, пов'язані з основними соціально-політичними протиріччями людства;

третья - проблеми, що фіксують увагу на відносинах між людиною і суспільством.

Сучасна цивілізація входить в протиріччя з фундаментальними законами природи. В першу чергу, це проявляється в глобалізації соціально-екологічних проблем. Як зазначає А.Д. Урсул, - «XX століття стало століттям зіткнення сучасної цивілізації з природою. Воно приймає різноманітні форми в великих регіонах і торкнулося в тій чи іншій мірі всі країни ». Це дозволяє говорити про еколого-інформаційну сторону дійсності як визначальну .[4,с.58].

У найзагальнішому вигляді глобалізацію можна визначити як корінну трансформацію процесів інтернаціоналізації господарського, культурного і політичного життя людства, тобто їх різке прискорення і глибоке якісне перетворення. Інакше кажучи, це почався перехід людства до більш великих

системоутворюючих громадських одиниць, спочатку - регіонального, потім - глобального масштабу.

У сучасних моделях глобалізації особливе місце займає поняття ноосфери, сьогодні вона розуміється як етап розвитку світової цивілізації, на якому забезпечений пріоритет розуму і імперативів безпечного сталого розвитку, а ноосферні дослідження набувають суто практичне значення. Тому питання глобалізації повинні розглядатися з урахуванням ноосферної орієнтації, яка розвивається поетапно: як інформаційна, еколого-інформаційна та інформаційно-віртуальна складові цивілізаційного процесу.

В історії людства з певною часткою умовності можна виділити три якісно різні способи взаємодії суспільства і природи, які визначалися, в першу чергу, співвідношенням буття і мислення: палеолітичний, неолітичний (виробничий) і майбутній - коеволюційний, на базі якого може бути реалізовано розвиток ноосферної проблематики. Для третього, вирішального етапу взаємозв'язку свідомості і буття повинен бути характерний пріоритет свідомості, що і визначає ноосферний стан процесу сталого розвитку та взаємодії суспільства і природи.

Таким чином, на відміну від двох попередніх доноосферних етапів соціоприродної еволюції, де свідомість відставала від буття, на новому етапі вона повинна випереджати і визначати буття. У цьому полягає ноосферна специфіка взаємозв'язку буття і свідомості, що виправдовує сама назва ноосфери як сфери розуму.[5,с.167].

Зрозуміло, що сучасна свідомість далеко від ноосферного стану, але окремі її елементи у вигляді варіантів концепції сталого розвитку і становлення ноосфери все ж є. З цих позицій можна припустити, що ноосферний розвиток проходить ряд ступенів, в ході появи яких реалізується системна цілісність і творчий потенціал сфери розуму. Першою сходинкою є інформаційна, наступної за нею повинна бути екологічна. Крім того, не можна зводити все вчення про ноосферу лише до фактору свідомого розумового управління процесами, що протікають на землі. Саме поняття «управління» передбачає

незрівнянно більш складний діапазон дій, ніж спробу вторгнення в будь-який з процесів, зокрема повинні враховуватися процеси самоорганізації в природі і соціумі.

Систему ноосферних цінностей можна умовно розділити на рівні. Нижчі рівні - матеріальні блага, соціальні і культурні цінності. Вищий рівень ієрархії - екологічні цінності або новий ноосферний закон. Він обмежує і контролює нижчі рівні ієрархії, і в цьому сенсі він виступає як «надцінність», як міра всіх речей. Без дії цього ноосферного закону будь-які прояви соціальної активності чреваті небезпечними наслідками.

Становлення ноосфери є єдиною альтернативою самознищення, деградації людства і подальшої формою розвитку глобалізації. Безумовно, формування ноосфери - це етап розвитку світової цивілізації, на якому забезпечений пріоритет розуму і імперативів сталого розвитку. Пріоритет гуманістичного та екологічного, можливо, зробить процес виробництва менш ефективним і менш динамічним, але зате більш екологічним.

Ноосферні поняття і категорії, так само як і концепція сталого розвитку, співвідносяться виключно з глобальними масштабами. Тому до теперішнього часу не визначена загальнонаукова природа регіонального знання. Однак слід визнати, що аналіз і рішення більшості світових проблем з позицій глобального універсалізму в даний час поки неможливі. Глобальні проблеми вимагають інтерпретації на регіональному рівні відповідно до неповторних і унікальних особливостей регіону. Такий підхід забезпечує входження окремого специфічного регіону в тканину глобальних суспільних відносин і діалектичне вирішення проблеми співвідношення «глобальне - регіональне».

Регіоналізм виникає і розвивається в рамках глобально-історичного спрямування і тим самим виявляється пов'язаним з ідеями ноосфери, з осмисленням глобальних проблем сучасності, з аналізом нової картини світу, в якій механістична картина замінюється синергетично-еволюційною. Ноосферні процеси мають властивість тотальності і здійснюються на локальному, регіональному та глобальному рівнях. В даний момент однією з найбільш

важливих тенденцій розвитку сучасного світу виступає регіоналізація, яка проявляється в локалізації, формуванні кордонів між територіально-соціоприродними комплексами. Процес формування нових регіонів супроводжується перебудовою їх відносин з державою, всередині якої вони виникли, і одночасно - зміною відносин з сусідніми територіями як всередині держави, так і за її межами.

В рамках цієї статті необхідно звернути увагу і на проблеми «інформаційного» суспільства. Філософський підхід до проблеми інформації зіграв свою загальнометодологічну роль. І хоча вже на філософському рівні стало ясно, що інформація пов'язана з розвитком, і висловлює його істотну сторону, до сих пір її роль в суспільстві майже не вивчена, до кінця не оцінена. Тільки на підступах до інформатизації суспільства раптом виявилось, що інформація є тим фактором, тим ресурсом, який в подальшому загальноцивілізаційному сталому розвитку приймає вирішальне значення.

Такий підхід прояснює глибинні основи формування інформаційного суспільства. При цьому основними проблемами подальшого розвитку світоглядної картини цього процесу є формування філософської концепції і поняття інформації. [6,с.563].

На основі аналізу теорії і практики інформаційного суспільства можна сформулювати узагальнене визначення: інформатизація суспільства - це стійка тенденція соціального розвитку, це не тільки процес, але і закономірність суспільного розвитку.

Вивчення закономірностей інформаційного руху дасть можливість скласти прогнози розгортання інформатизації як глобальної тенденції становлення інформаційного суспільства в планетарному масштабі. Пошукові прогнози, особливо на віддалену перспективу, мають потребу в опорі на інформаційний глобалізм. З'являється свого роду інформаційно-технологічний детермінізм розвитку, де інформаційні чинники грають пріоритетно-визначальну роль, перебудовуючи всі інші. Тим самим цивілізація, реалізуючи свою інформаційну єдність, знаходить єдність і в остаточному виборі шляху

сталого розвитку, і в екологічній єдності, і в безперечному розвитку інших напрямків.

Незалежно від етапів становлення ноосфери техногенна стадія цивілізації в своїй постіндустріальній фазі породила феномен еколого-інформаційного глобалізму, який стає домінуючим в концепції сталого розвитку.

Сталий розвиток еколого-інформаційного суспільства постає як синхронізація процесів структуризації і функціонування природної, соціальної і духовної, інтелектуальної (інформаційно-віртуальне середовище) підсистем еколого-інформаційної системи, що забезпечує оптимальний режим розвитку еколого-інформаційного суспільства за допомогою механізмів самоорганізації і адаптивного управління

Всі версії і концепції інформаційного суспільства в тій чи іншій мірі мають своїм теоретичним джерелом концепцію постіндустріального суспільства, розроблену в 70-і рр. ХХ століття американським соціологом Даніелем Беллом. Інформаційним суспільством Белл називає таке суспільство, в якому є науковий потенціал, і існує здатність трансформувати теоретичні знання в кінцевий продукт (високі технології, соціальні структури, людський капітал і т.д.). Один з основних аспектів його теорії - це ключова роль теоретичного знання (інформації). Таким чином, створюючи комплексний узагальнений інформаційний параметр сталого розвитку, можна одним з його аспектів вважати трансформацію теоретичних знань.

Підводячи підсумок всього вищесказаного необхідно відзначити, що вивчення проблем, представлених в даній статті, сприяє формуванню цілісного світогляду про стан сучасної еколого-інформаційної цивілізації, створення теорії глобального регіоналізму як однієї з можливих парадигм її існування, розвитку теорії і практики еколого-інформаційного суспільства.

Використана література

1. Бауман З. Глобализация. Последствия для человека и общества. Москва: Весь мир, 2013. 188с.
2. Белл Д. Эпоха разобщенности. Москва: Наука, 2009. 307 с.
3. Ісакова О. Протиріччя стихійного і свідомого в процесі становлення й розвитку глобалізації. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. Київ, 2018. Випуск 18. с. 92-98.
4. Ісакова О.І. Масова свідомість як владна технологія: сутність і механізми реалізації. Регіональні студії. Науковий журнал. Ужгородський національний університет, 2018. №12. с.57-61.
5. Печчеи А. Человеческие качества. Москва: Прогресс, 2013. 312 с.
6. Тараненко Г.Г. Аксіологічні аспекти гармонізації освітнього простору: ціннісне ставлення людини до природи. Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. Київ, ВІР УАН, 2012. Випуск 66. с.562-566.
7. Урсул. А.Д. Постиндустриальное общество и устойчивое развитие. Москва: Изд-во МГУК, 2014. 239с.